

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Kiryah ne'emanah

kolel Nevi'im u-khetuvim

Sefer Yesha'yah

Shelomoh ben Yitshaq

Fyorda, 5567 [1806/1807]

DT

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9839

סד (א) כְּקִדְוַת אֱשֶׁת הַמַּסִּים מִיּוֹם הַבְּעֵה אִישׁ לְהוֹדִיעַ שְׂמֵךְ לְצַדִּיק
 מִפְּנֵיךְ גּוֹיִם יִרְגְּזוּ : (ב) בְּעֵשׂוֹתֶיךָ נִוְרָאוֹת לֹא נִקְוָה יִרְדָּתְךָ מִפְּנֵיךְ
 הָרִים נִזְלוּ : (ג) וּמַעֲוִרִים לֹא אֶשְׁמָעוּ לֹא הֶאֱזִינּוּ עֵינַי לֹא רָאִיתִיךָ
 אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַהֲבֵה־לוֹ : (ד) פָּגַעְתָּ אֶת־שֵׁשׁ וַעֲשֶׂה צַדִּיק
 בְּדַרְכֶיךָ יִזְכְּרֶיךָ הַיְוֵאֲתָהּ קַצְפָּתָו וַיִּנְחַטֶּהּ בָּהֶם עוֹלָם וַיְגִישֶׁע :
 (ה) וַנְּהִי בַטְּמֵא פִלְגּוֹ וּכְבֹד עֲדִים כָּל־צַדִּיקֵינוּ וַנִּבְלַל בְּעֵלְהָ פִלְגּוֹ
 יַעֲוֹנּוּ

ר ש י

סד (א) כְּקִדְוַת אִשׁ . אֵת דְּבַר הַכִּיּוֹם וּלְפָנָיו וּכְאֶשֶׁר הַמַּסִּים תִּצְעַס הָאִשׁ
 כְּשֶׁתֵּתֵן גְּהֵלֵת אוֹ מִתְכַת בּוֹעֵרֵת צְמִים יַעֲלוּ הַמַּסִּים חֲזַעְצוּעוֹת כֹּל זֶס עֲשִׂית
 צְמֵרִים וְיִהִי צָרֵר וְאֵשׁ מִהִלְקַחֵת בְּתוֹכָהּ (שְׁמוֹת ט') לְהוֹדִיעַ שְׂמֵךְ לְצַדִּיק . כְּעֵנֶן
 שְׂנֵחֵמֵר בְּחֹתָהּ מִכָּה וְחֹלֶס בְּעִבּוֹר זֶהֵת הַעֲמֻדָתִיךְ וְגוֹמֵר (סס) לוֹ עֲשִׂית חֲתָהּ
 כֵּן הִזּוּ מִפְּנֵיךְ גּוֹיִם יִרְגְּזוּ : (ב) בְּעֵשׂוֹרֶיךָ . צְמֵרִים וּבְכָל הַחַיִּיצ נִוְרָאוֹת חֲסֵי־
 לֹא הִיִּינוּ מִקּוֹיִם שֶׁתַּעֲשֶׂה לָנוּ כֹּל אֲחֻתָן נִוְרָאוֹת שֶׁלֹּא הִיִּינוּ הַגּוֹיִים לְכַךְ יִרְדָּת לֵהֵר
 סִינִי הִזּוּ מִפְּנֵיךְ הָרִים נִזְלוּ כִּךְ פִּי דוֹגֵשׁ בִּן לְצִרֵט חֲבַל יוֹנָחַן תִּירָגַם כְּקִדְוַת חֲסֵי
 הַמַּסִּים עַל אֲלִיָּהוּ בְּהַר הַבְּרֹמֶל שְׂנֵחֵמֵר צוּגַם הַמַּסִּים חֲסֵר בְּתַעֲנֵה לַחֲבֵס (מַלְכִים
 ח'ט"ו) : (ג) וּמַעֲוֹלֶם לֹא שָׁמַעוּ . בְּאֲחֻתָן נִוְרָאוֹת שֶׁנַּעֲשִׂית לַחֲתָת מִכָּל
 הַחֻמוֹת לְפָנָי כֵּן וְגַם עֵינַי לֹא רָחַמֵת אֲלֵהֶם אַחֵר זֹלַתְךָ חֲסֵר יַעֲשֶׂה הַחֲלָכִים
 לְמַחֲכָה לוֹ מֵהַ שַׁעֲשִׂית הַתֵּה לְמַחֲכִים לְךָ כִּךְ שֶׁמַּעֲתִי מִרְצִי יוֹסִי וְהַנְחֵנִי חֲבַל רִבּוֹתֵינוּ
 שֶׁאֲמַרְוּ בֵל הַנְּבִיחִים כֹּלֶם לֹא נִתְגַבְּאוּ חֲלָה לַיּוֹמֹת הַמַּשִּׁיחַ חֲבַל לַעֲוֹלֶם הַבָּא עֵינַי לֹא
 רָחַמֵת וְגוֹמֵר יוֹשְׁמַע עֵינַי שׁוֹם נְבִיחַ לֹא רָחַמֵת אֵת אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַקַּב"ה לְמַחֲכָה לוֹ
 זֹלַתִּי עֵינֶיךָ חֲתָה אֲלֵהֶם : (ד) פָּגַעְתָּ אֵת שֵׁשׁ וַעֲשֶׂה צַדִּיק . כְּמוֹ וַיִּפְגַּע צוּ
 וַיּוֹמֵר (סס ח'צ') סִילַקַת מוֹמֵנוּ וְהִרְגַת אֵת הַצְּדִיקִים שֶׁהִיוּ שְׂמִים לַעֲשׂוֹת צַדִּיק
 וּצְדִיקֵי רַחֲמִיךָ הִיוּ מוֹזִכְרִים אֲחֻתְךָ בְּתַפְלַחֵם : הֵן חֲתָה . כְּשֶׁקַּלַּפַת עֲלִינוּ עַל
 כֹּל אֲשֶׁר הִיִּינוּ חוֹטְאִים בְּהַם מַעֲוֹלֶם נוֹשַׁעְנוּ בְּתַפְלַחֵם נוֹשַׁעְנוּ מַעֲוֹלֶם : וְגוֹשַׁע .
 לְשַׁן הַוּוֶה : (ה) וְנִהִי כְּטֵמֵא . מֵאַחֵר שֶׁנִּסְתַּלְקוּ הַצְּדִיקִים מוֹמֵנוּ : וּכְבֹד
 עֲדִים

מכלל יופי

ותקשיח לבנו מיראתך צראותינו כי ארכה השלוח להם והגלות והצרות לנו : שוב למען
 עבדיך , והם האבות ולמען שבטי נחלתך והם שנים עשר שבטים שהם נחלתך כמו שבטוב יעקב
 חבל נחיתו : (יח) למצער , שם , פירושו לזמן מועט ופלאויהבים ובוספו מקדשך :
 (יט) לוא קרעת שמים , ענין פתיחה והוא דרך שאלה שמה קרעת שמים וירדת עמהם
 כמו שעשיתי לנו ואם מפניך הרים נזלו בעבורם כמו בעבור וזה היה ביום מעמד הר סיני ומה
 שאמר קרעת דרך משל כמו ודלתי שמים פתח ושמים הוא האויר : נזלו , שרשו נזל ונא כן
 לגורת פעול ודגש הלמ"ד לתפארת הקריאה מפני ההפסק כדגש חדלו פרוץ בישראל חדרלך
 וענינו ענין ההגדה :

סד (א) כקדח

ישעיה סד סה

וְעִנְנֵנו כְּרוּחַ יִשְׁאָנוּ : (ו) וְאִין קוֹרָא בְּשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְתַחֲזִיק בְּךָ
כִּי הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וְחָמוּגְנוּ בְּיַד עֹנִינֵנוּ : (ז) וְעָתָה יְהוָה אֲבִינוּ
אָתָּה אֲנַחְנוּ הַחֲמֵר וְאָתָּה יִצְרָנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כָּלֵנוּ : (ח) אֱלֹהֵי
תְּקִצֵּךְ יְהוָה עַד־מָאד וְאֵל־לְעַד תִּזְכָּר עֵין הֵן הַבְּטָחָה עִמָּךְ כָּלֵנוּ :
(ט) עָרִי קִדְשֶׁךָ הָיוּ מְדַבְּרֵי צִיּוֹן מְדַבְּרֵי הַיְהוּדָה יְרוּשָׁלַם שְׂמִמָּה :
(י) בֵּית קִדְשֵׁינוּ וְתַפְאֲרֵתֵנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לְשִׁרְפֶת אִישׁ
וְכָל־מַחֲמֵדֵינוּ הָיָה לְהַרְבֵּה : (יא) הַעֲלֵ־אֵלֶּה תִּתְאַפֵּק יְהוָה תִּהְיֶה
וְתַעֲנֵנו עַד־מָאד :

סד (א) נְדַרְשָׁתִי לֹא שָׁאָלוּ גִמְצָתִי לֹא בִקְשָׁנִי אֲמַרְתִּי
הֲנִי הֲנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קָרָא בְּשִׁמִּי : (ב) פִּרְשָׁתִי יָדִי כָּל־הַיּוֹם אֶל־
עַם סוֹרֵר הַהֲלָבִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב אַחַר מַחֲשַׁבְתֵיהֶם : (ג) הָעַם
הַמְכַעֲסִים

ר ש י

עדים • וכלבוש נרחק כנגד מאוס שהכל אומרים הסר עדים תרגום של הסרה :
ונכל כעלה • וכמוש כעלה פליישט"ר בלע"ז, פלעטר"ר Flettrir. בל"א תער
וועלקן עיין לעיל ח' כ"ט, ועווננו כרוח ישאנו • ובחזונו כרוח איתנטילנא :
(ו) מתעורר • כמו מתגבר על יצרו : ותמונינו ותניענו : (יא) תחשה ותעננו •
תחרים על העשוי לנו עד כאן תפלת הנביא ותחילת חסדי ה' אזכיר :
סד (א) נדרשתי ללא שאלו • הקב"ה משיבו ח"א שלא להגקס מהם כי
נדרשתי מהם להוכיחם על ידי נביאי וחס לא היו שואלים : אמרתי הנני
הנני שובו אלי • והנני מוכן לקבל : אל גוי לא קורא בשמי • אשר לא היה חפץ
להיות נקרא על שמי : (ב) פרשתי ידי • כדי לקבלם בתשובה • סורר • סר מן
הדרך : (ג) זבחים בגנות מעמידים ע"א בגנותיהן ומקטרין שם שמים על
הלבנים

מכלל יופי

סד (א) בקדח • פועל יוצא והוא ענין בערה ושריפה כמו כי אם קדחתם באפי :
המסים, פירש רבי יונה הקש היבש ושראו העם, והקרונו שרובה לומר אם קוק והה"א
בוסף ויהיה משורש מסם ובל"א בו הנה תמורת הדגש כי הראוי המסים בדגש למסרון הכפל
זהאחד מן המסים המ"ס יו"ד והמ"ס לרבים רובה לומר בקדוח אם החוק המסם כל ועיין בשורש
עם כי יש בו טעות כי כתב והאחד ממנו המס כמו חמם וכריך לומר ואחד ממנו המס
במו חמם יהלך : מים חבעה אש • מענין • אנענועות פירוש כי האש תרתי •
המים כשירדו יעל אנענועות, ובמכלל בשדצ"ר מבוואר הספיקו בלא זכר את
ובלא הקדמת פועל לפועל • ובפירוש אם הוא הפועל אף על פי שגם אחרון והמים הוא הפועל
אף על פי שגם באשין כי הדבר מבוואר שהאש תרתי המים ואין לטעות בו לפיכך לא הקפידו
בדאשין